

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Επαναληπτικό μάθημα

ΤΥΠΟΙ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ

Αυτό που μεταβάλλεται. Στην έρευνα, μεταβλητή ονομάζεται οτιδήποτε έχει μετρηθεί ή ερωτηθεί μέσα από τα ερευνητικά εργαλεία (ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, κλπ.) και περιμένουμε ότι θα διαφέρει (μεταβάλλεται) για τους συμμετέχοντες.

Αγγλικός όρος: *Variable*

Ποιοτική μεταβλητή

Μια μεταβλητή που καταγράφει μία ιδιότητα ή ένα χαρακτηριστικό. Μια ποιοτική μεταβλητή χωρίζει τις περιπτώσεις σε ομάδες (κατηγορίες).

Ποσοτική μεταβλητή

Μια μεταβλητή που μπορεί να μετρηθεί μέσα από μία κλίμακα (π.χ., χρόνος, θερμοκρασία, απόσταση, βάρος, κλπ.).

ΤΥΠΟΙ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ

- Τέσσερις βασικοί τύποι μετρήσεων

- Ονομαστικές (*Nominal*)

- Διατάξιμες (ή τακτικές) (*Ordinal*)

- Διάστημα (*Interval*)

- Λόγος (*Ratio*)

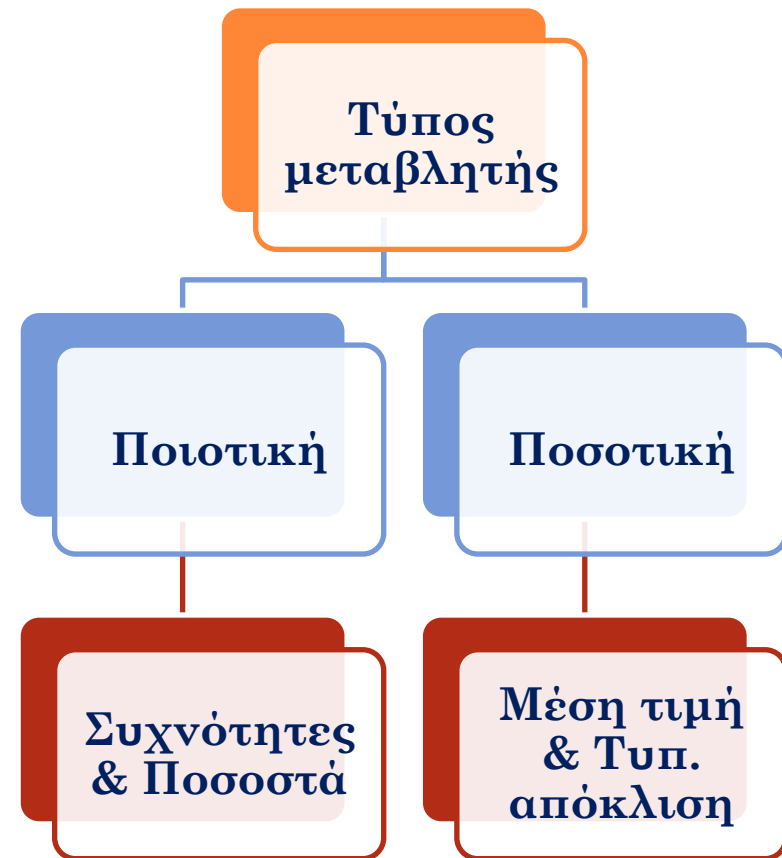
**Ποιοτικές
Μεταβλητές**

**Ποσοτικές
Μεταβλητές**

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

- Η διαδικασία που ακολουθούμε σε μία στατιστική ανάλυση για την περιγραφική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας.
- Πρέπει να είναι πάντα το πρώτο βήμα της ανάλυσης μας και τα πρώτα αποτελέσματα που περιγράφονται κατά την παρουσίαση τους, είτε σε ένα γραπτό κείμενο είτε σε μια παρουσίαση.

Αγγλικός όρος: **Descriptive statistics**

ΕΠΑΓΩΓΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Η χρήση επαγωγικών ελέγχων (σημαντικότητα) για τη διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ δύο μεταβλητών.

1. **Διαφορά** – συγκρίνοντας το μέσο μιας ποσοτικής μεταβλητής στις ομάδες (κατηγορίες) μίας ποιοτικής μεταβλητής
2. **Συσχέτιση** – συγκρίνοντας το βαθμό που δύο ποσοτικές μεταβλητές σχετίζονται
3. **Συχνότητα** – συγκρίνοντας τη συχνότητα των ομάδων μίας ποιοτικής μεταβλητής στις ομάδες μίας άλλης ποιοτικής μεταβλητής

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ

- p (μικρό αγγλικό) λαμβάνει τιμές από 0 έως 1

Όσο πιο μικρή η p -τιμή, τόσο λιγότερο πιθανό τα αποτελέσματά μας να οφείλονται στην τύχη, άρα τόσο μεγαλύτερη σιγουριά έχουμε για αυτά

- Εάν $p < 0.05$, τότε λέμε ότι τα αποτελέσματα είναι ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ
 - Εάν $p \geq 0.05$, τότε λέμε ότι τα αποτελέσματα ΔΕΝ είναι σημαντικά
-

ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΤ'ΑΛΛΗΛΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

→ Εξαρτάται από τον **τύπο των μεταβλητών** που θέλουμε να συγκρίνουμε

T-test

Ποιοτική
2 ομάδες

Ποσοτική

ANOVA

Ποιοτική
3+ ομάδες

Ποσοτική

Συσχέτιση

Ποσοτική

Ποσοτική

Chi-square

Ποιοτική

Ποιοτική

ΠΩΣ ΓΡΑΦΟΥΜΕ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

■ Περιγραφική στατιστική

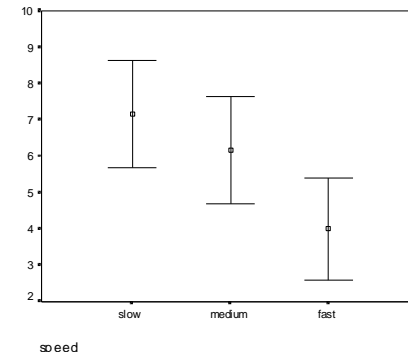
- Θα πρέπει να ξεκινάμε ΠΑΝΤΑ με την περιγραφική παρουσίαση των μεταβλητών που ελέγχουμε
- *Μέση τιμή & Τυπ. απόκλιση ή Συχνότητα & Ποσοστό*

• **ΜΕ ΠΙΝΑΚΑ**

ή

ΜΕ ΓΡΑΦΗΜΑ

	Μέση τιμή	Τυπ. απόκλιση
Μεταβλητή Α		
Μεταβλητή Β		

■ Επαγωγική στατιστική

- Θα πρέπει να δηλώνουμε **ποιον έλεγχο** εφαρμόσαμε, σε **ποιες μεταβλητές** και τι **συμπέρασμα** προκύπτει.
- Στο τέλος σε παρένθεση προσθέτουμε το στατιστικό δεδομένο (αποτελέσματα του SPSS) για τον έλεγχο

ΟΙ ΕΝΤΟΛΕΣ

○ Paired samples t-test

Analyze

Compare Means

Paired samples
T-test

The screenshot shows the SPSS Data Editor interface. The 'Analyze' menu is open, and the 'Compare Means' option is selected, which has opened a sub-menu. In this sub-menu, the 'Paired-Samples T Test...' option is highlighted. The background shows a data table with columns 'BeforeDepr' and 'AfterDepr'.

	BeforeDepr	AfterDepr
1	13.00	12.00
2	10.00	9.00
3	8.00	7.00
4	12.00	12.00
5	17.00	15.00
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		

SPSS OUTPUT - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

T-Test
[DataSet2]

Paired Samples Statistics

		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	BeforeDepression	12.0000	5	3.39116	1.51658
	AfterDepression	11.0000	5	3.08221	1.37840

Paired Samples Correlations

		N	Correlation	Sig.
Pair 1	BeforeDepression & AfterDepression	5	.981	.003

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	BeforeDepression - AfterDepression	1.00000	.70711	.31623	.12201	1.87799	3.162	4	.034

$t(4)=3,162, p=0,034$

SPSS Processor is ready

start | Inbox - Microsoft ... | Microsoft Word | andys | 7 Microsoft Offi... | *Untitled [DataSe... | Output2 - SPSS Vi... | 14:57

ΟΙ ΕΝΤΟΛΕΣ

○ Independent samples t-test

Analyze

Compare Means

Independent
samples T test

The screenshot shows the SPSS Data Editor interface. The 'Analyze' menu is open, and the 'Compare Means' option is selected. The 'Independent-Samples T Test...' option is highlighted in the submenu. The data table below shows two groups of scores.

	Group	Score
1	1.00	72.0
2	1.00	68.0
3	1.00	74.0
4	1.00	72.0
5	1.00	64.0
6	2.00	53.0
7	2.00	63.0
8	2.00	71.0
9	2.00	55.0
10	2.00	58.0
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

SPSS OUTPUT - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

T-Test
[DataSet0]

Group Statistics

Group	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Score Old teaching method	5	70.0000	4.00000	1.78885
Score New teaching method	5	60.0000	7.21110	3.22490

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Score	Equal variances assumed	1.800	.217	2.712	8	.027	10.00000	3.68782	1.49588	18.50412
	Equal variances not assumed			2.712	6.249	.034	10.00000	3.68782	1.06257	18.93743

Περιγραφικά στοιχεία

$t(8)=2,712, p=0,027$

SPSS OUTPUT - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ANOVA

RECALL

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	31.444	2	15.722	7.447	.006
Within Groups	31.667	15	2.111		
Total	63.111	17			

$$F(2,15) = 7,447, p = 0,006$$

ΟΙ ΕΝΤΟΛΕΣ

○ Correlation (Συσχέτιση)

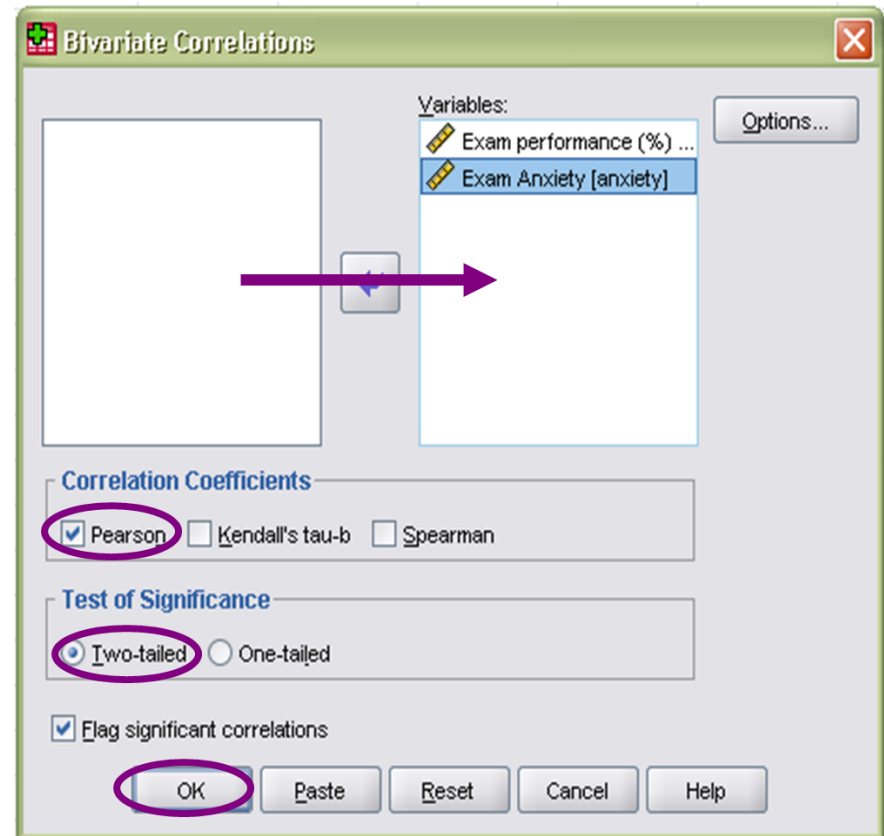
Analyze

Correlate

Bivariate

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ SPSS -> PEARSON'S CORRELATION

Correlations

		Exam performance (%)	Exam Anxiety
Exam performance (%)	Pearson Correlation	1	-.441**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	103	103
Exam Anxiety	Pearson Correlation	-.441**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	103	103

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

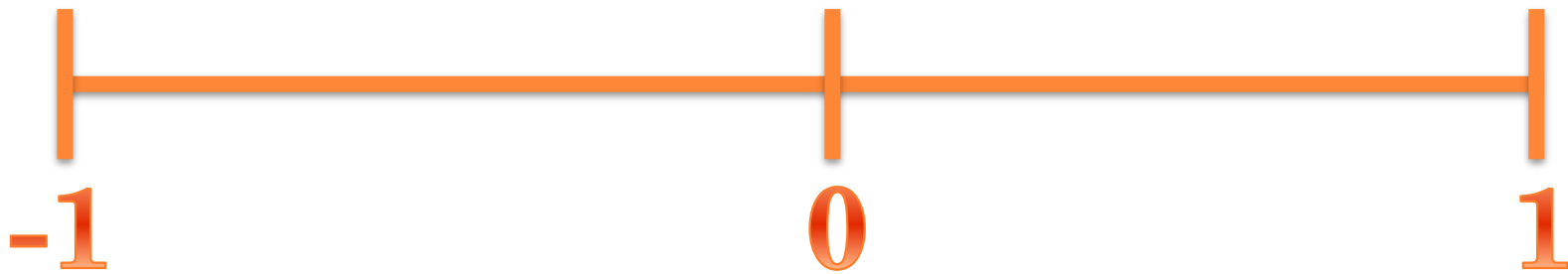
$$r(101) = -0,441, p < 0,001$$

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Βαθμοί ελευθερίας για Pearson's = **N-2**

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ

Αρνητική
Ισχυρή

Αδύναμη

Θετική
Ισχυρή

ΟΙ ΕΝΤΟΛΕΣ

○ Ανεξαρτησία (chi-square)

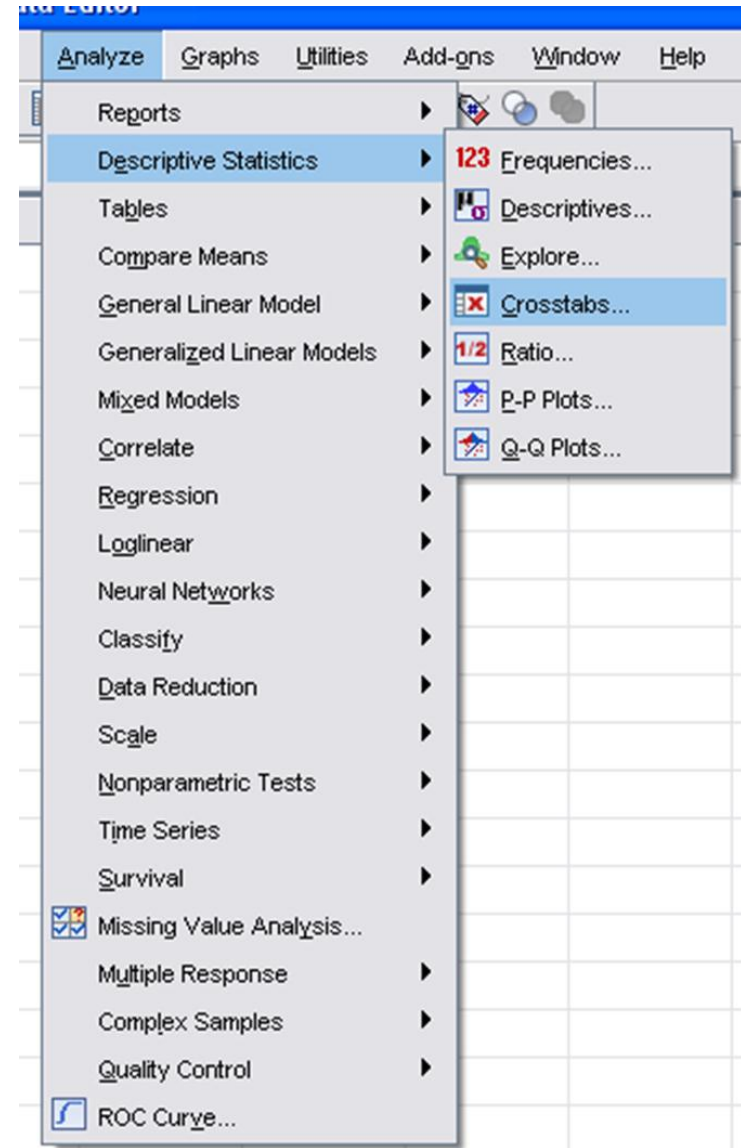
Analyze

Descriptive statistics

Crosstabs

ΑΠΟ ΤΟ SPSS

Σχολή * Διασκέδαση Crosstabulation

Count

		Διασκέδαση		Total
		Βιβλία	Μπαρ	
Σχολή	Ψυχολογία	21	79	100
	Νομική	64	36	100
Total		85	115	200

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	37,831 ^a	1	,000	,000	,000
Continuity Correction ^b	36,092	1	,000		
Likelihood Ratio	39,267	1	,000		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	37,642	1	,000		
N of Valid Cases	200				

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 42,50.

b. Computed only for a 2x2 table

